Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй орган

1940 оной апрелиин 24 среда № 95 (3096)

Сан 10 мүнгэ

Эхэ оронойгоо ямаршье даабарииe хүндэтэйгөөр дүүргэхээр бэлэмди

Улаан Тугта Балтийска флот, апрелиин 22. (ТАСС). Балтикын Улаан Тугта частьнуудта, боевой корабльнуудта ба фортнуудта баярай мэдээсэлнүүдые радио дуулгаба. Сагаангвардейщинатай тэмэсэлэй фронт дээрэ командованиин боевой даабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэһэнэйгээ, тэрэ зуура шэн габьяа ба баатаршалга гаргаһанайгаа түлөө далайн авиациин боевой 3 эскадрили ба „Щ-324" подводно лодка СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар шагнагдаба. Шэн габьяа ба баатаршалга гаргаһанайнь түлөө 15 алдарта балтийцуудта ССР Союзай Геройн нэрэ зэргэ олгогдоо, 2091 хүн СССР-эй орденууд ба медальнуудаар шагнагдаа.

Олонмянганай хабаадалгатайгаар болоһон митингнүүд дээрэ моряагууд болбол өөһэдынгөө алдарта геройнуудта баясхалан хүргэбэ.

Морягууд болбол өөһэдынгөө баярай үгэнүүд соо, дээдэ наградын түлөө правительстводэ, партида ба агуу ехэ Сталинда бүхы зүрхэнһөө халуун баясхаланиие хүргэнэ. Агуу ехэ Советскэ Союзай нангин хилэнүүдэй ойроохүртэшэгүйе эбдэхые һанаһан ямаршье дайсаниие үгыхэхээр, хэзээдэшье зэбсэг түгэс байхабди гэжэ военно морягууд баярай тангариг үгэнэд.

ТҮЛНҮҮДЫЕ БҮРИН АБАЛГА — ТОН ХАРЮУСАЛГАТА ХЭРЭГ

Хабарай һаранууд—социалистическэ малажалые хүгжөөлгын эгээ харюусалгата үеүүдэй нэгэнь ... Мүнөө, манай республика дотор түлнүүдые абалга түлэг дундаа абуулагдажа байна.

Мухар-Шэбэрэй, Баргажанай аймагуудай түрүү колхозууд малаа түл абалгаар эрхим жэшээнүүдые — социалистическэ малажалда большевистскэ хандалгын жэшээнүүдые харуулна.

Гэбэшье, түл абалгын түрүүшын дүнгүүд болбол зарим аймагуудта нарай малнуудай хороһон, алдаһан түлнүүдые муугаар харууһалһан фактнуудые харуулба. Илангаяа, Заиграйн ба Селенгын аймагуудта мал харууһалгын муу һаа. зоотехническэ заабаринуудай бэелүүлэгдээгүйһөө, түл абалгын хэрэгтэ зарим хүтэлбэрилэгшэдэй ба малшадай хайша хэрэгээр хандаһанһаа боложо, түлнүүд хороно, колхозуудай общественнэ мал һүргэй хүгжэлгэдэ һаад хэнэ. Тэрэ лэ шалтагаанаар, Селенгын аймагай, Юрөөгөй сомоной (соведэй гүйсэдкомойнь түрүүлэгшэ нүхэр ...бэев) 3 колхозуудта нарай малнууд, илангаяа, унагад олон гэмтэһэн. Гансахан „Улаан-Үдэнгэ" колхозой үүлтэртэ түлнүүдэй 40%-нь хороо. Үүлтэртэ малнуудай рассадник—Селенгын аймагай. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо мүн үүлтэртэ түлнүүдэйнь 20 % хоролтодо ороо. Заиграйн аймагай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо (Балганский гэгшэ һая болотор түрүүлэгшэнь байгаа) 3 һарын туршо соо 530 хурьгад абтаһан, тэрэнэй 239-нь гэхэ гү, али 45 процентэнь гарзалһан байна. Иимэ фактнууд хадаа Заиграйн аймагай, Сталинай нэрэмжэтэ, Селенгын аймагай, Ленинэй нэрэмжэтэ, Хоринн аймагай, „Улаан Тариашан," Баргажанай аймагай, „Октябрь" колхозуудта үзэгдэнэ. Эдэнһээ гадна, гахайн поршоонгуудай хоролтонь бүри ехэ. Заиграйн аймагай, Дээдэ-Ильинэ сельсоведэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 40 поршоонхонуудай ...нь үхэбэ.

Дээрэ дурсагдаһан фактнууд болбол республикын, аймагуудай ба нютагуудай партийна, советскэ ба газартаряалангай органуудай үгтээ тон серьезно вывод хэхынь ...

Манай республика болбол ВКП(б)-эйн XVIII съездын тогтоолнуудһаа үндэһэлэн зохёогдоһон планаар, 1940 оной торшо соо моридой тоо толгойе—12,9 проц., эбэртэ малнуудые—19,9 проц., хони ямаадые—40,2 проц., гахайнуудые—38,2 проц. олошоруулха ёһотой. Энэ хадаа партийна ба партийнабэшэ большевигүүдэй урда, бүхы колхозникүүдэй урда тон серьезно зорилго табина.

Түрүүшүүд-малшадай, — 1939 оной выставкэдэ хабаадагшадай опытые үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, бултадаа стахановскаар ажаллаха ёһотойбди. Малажалые хүсэнтүгэсөөр хүгжөөхын тулада эрэлхэгээр тэмэсэдэг түрүү фермэнүүд, түрүү хүнүүд манайда олон. 1939 оной хүдэлмэриин результадаар, малажалай 53 фермэнүүд, 1396 түрүүшүүл-малшад 1940 оной выставкэдэ хабаадагшадта кандидадуудаар баталагдаба. Мухар-Шэбэрэй аймаг болбол малажалые хүгжөөлгын 1940 оной 1 кварталай планиие дүүргэжэ, түлнүүдые һайнаар абажа ба харууһалжа, районууд хоорондын социалистическэ соревнованида илаад, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй дамжуулгын Улаан Тугые абаһан байна. Мүн Баргажанай, Зэдын ба бусад аймагуудай түрүүшүүл-малшад болбол түлнүүдые һайнаар абана, эрхимээр харууһална. Малнуудые харууһалга дээрэ зоотехническэ заабаринуудые бүрин сахина.

Тэдэнэй эрхим опытые бүгэдын шадабари болгоолго, бүхы түлнүүдые һайнаар абахын ба харууһалхын, колхозуудаа улам бүхэжүүлхын ба бүгэдэ колхозникүүдаа бүри шангашадалтай ба культурна болгохын тула малшадай соревнованиие бүри үргэдхэхыень, тэрээниие большевистскээр толгойлхыень партийна, советскэ организацинуудһаа, газартаряалангай органуудһаа, тэрэшэлэн колхозуудай правлениинүүдһээ ба сельсоведүүдэй гүйсэдкомуудһаа эригдэнэ.

Бүхы малшад, хүдөө ажахын специалистнууд, организаторнууд! Түлнүүдые бүрин абажа ба эрхимээр харууһалжа, малажалда тон һайн показательнуудые туйлалгаар 1940 оной выставкын нээгдэлгые угтае, Бурят-Монголоо агуу ехэ Советскэ Союз дотор малажалаар түрүү республика болгохын түлөө эрэлхэгээр тэмэсэе, нүхэдүүд!

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ
УКАЗ
Уһан-Сэрэгэй Флодой начальнигуудай составта ба улаанфлотцуудта Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо тухай

Финскэ сагаангвардейщинатай тэмэсэлэй фронт дээрэ командованиин боевой даабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэһэнэйнь ба энэ зуурaa шэн габьяа ба геройство гаргаһанайнь түлөө, Ленинэй орден ба „Алтан одон" медаль барюулгатайгаар, Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгохо.

1. Батальонно комиссар Волосевич Иван Ивановичта.
2. Улаанфлотец Гармоза Михаил Михайловичта.
3. Майор Губанов Георгий Петровичта.
4. Майор Денисов Алексей Александровичта.
5. Капитан Губрий Алексей Антоновичта.
6. Капитан Кондратьев Петр Васильевичта.
7. III дахи рангын капитан Коняев Анатолий Михайловичта.
8. Старша лейтенант Нефедов Анатолий Ивановичта.
9. Улаанфлотец Посковкин Александр Романовичта.
10. Младша командир Пургин Валентин Петровичта.
11. Старша лейтенант Радус Федор Никифоровичта.
12. Майор Романенко Иван Георгиевичта.
13. Лейтенант Савченко Владимир Мироновичта.
14. Майор Токарев Николай Александровичта.
15. Лейтенант Шувалев Сергей Михайловичта.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 оной апрелиин 21.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ
УКАЗ
Уһан-Сэргэй флодой сэрэгэй частьнууд ба корабльнуудые СССР-эй орденоор шагнаха тухай

Финскэ сагаангвардейщинатай тэмэсэлэй фронт дээрэ командованиин боевой даабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэһэнэйнь ба энэ зуурaa шэн зориг ба баатаршалга гаргаһанайнь түлөө шагнаха;

Улаан Тугай орденоор:

12-дохи тусхай истребительнэ авиационно эскадрилиие,
30-дахи тусхай истребительнэ авиационно эскадрилиие,
Нэгэдэхи авиационно полкын 3-дахи эскадрилиие,
„Щ-324" подводно лодкые.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 оной апрелиин 21.

ВКП(б)-эйн Ленинградска IX областной ба VII городской нэгэдэмэл конференци нээгдэбэ

Ленинград, апрелиин 20. Эдэ үдэрнүүдтэ, Ленинградта үзэгдөөгүй дэбжэлтэ үүсхэгдэжэ байна. Ленинградайхидай зүрхэнүүд хадаа баярай ба омогорхолой мэдэрэлээр дүүрэнхэй. Парти ба правительство болбол социалистическэ эхэ оронойгоо баруун-хойто хилэнүүдэй аюулгүйе хамгаалгаар тэдэнэй хүдэлмэриие дээрэ сэгнээ.

Энэ тусгаар оршомбайдал соо —мүнөөдэр, IX областной ба VII городской нэгэдэмэл партийна конференци нээгдэбэ.

17 час. ВКП(б)-эйн Центральна Комитедэй, Ленинградска областной ба городской комитедүүдэй секретарь нүхэр А. А. Жданов, ВКП(б)-эйн Обкомой секретарь нүхэр Штыков, ВКП(б)-эйн горкомой секретарь нүхэр Кузнецовай, Президиумэй столой саана харагдахадань нэрьемэ оваци болобо.

Нүхэр Жданов болбол тодо һонор уридшалгын үгэ хэлэбэ.

Нүхэр Ждановай үгэ хэлэжэ дүүргэхэдэ, делегадууд болбол агуу ехэ Сталиниие хүндэлһэн оваци хэбэ.

Нүхэр Сталин толгойтойгоор, ВКП(б)-эйн ЦК-гэй Политбюро хүндэтэ президиумдэ һунгагдаба.

Конференци болбол зүблэхэ зүйлнүүдээ баталаа: ВКП(б)-эйн областной, городской комитедүүдэй отчедууд, ВКП(б)-эйн областной ба городской комитедүүдэй ревизионно комиссинуудай отчедууд, ВКП(б)-эйн областной, городской комитедүүдэй һунгалтанууд, ВКП(б)-эйн областной комитедэй ревизионно комиссиин ба ВКП(б)-эйн городской комитедэй ревизионно комиссиин һунгалтанууд.

ВКП(б)-эйн областной комитедэй секретарь нүхэр Штыков отчетно доклaдтайгаар выступалба.

(ТАСС).

БМАССР-эй Наркомземэй
Приказ

г. Улан Удэ — *1940 оной апрелиин 21.*

Республикын олонхи МТС-үүдэй зарим тракторнстнууд ба бүхэли бригаданууд болбол ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө тэмэсэжэ, тракторнуудта ба прицепной машинануудта техническэ харууһалгын заабаринуудые бэелүүлжэ, тарилгын урда тээ газарые элдүүрилгын ба тарилгын хүдэлмэринүүдэй түрүүшын үдэрнүүдтэ нормоёо 100 ба дээшэ процент дүүргэлгые туйлаба.

Гэхэтэй хамта, тракторнстнуудстахановцуудта дэмжэлгэ ба туһаламжые МТС-үүдэй директорнүүдэй, ахалагша механигуудай ба ахалагша агрономуудай зүгһөө үгөөгүй ушарһаань, түрүүшүүлэй опытые түргэнөөр ба үргэнөөр дэлгэрүүлгые хангаагүй ушарһаань, зарим МТС-үүдтэ тракторна хүдэлмэринүүдэйнь план дүүргэгдэнэгүй.

Түрүү тракторнстнуудай, тракторна отрядуудай бригадирнуудай амжалтануудые саашадань бэхижүүлхын, мүн тэрэшэлэн эрхим тракторнстнуудай ажалай методые бүхы тракторнстнуудай дунда, бригаданууд ба МТС-үүдтэ түргэнөөр дэлгэрүүлхын зорилгоор — захирнаб:

§ 1.

Тарилга дээрэ нормоёо үлүүлэн дүүргэһэнэйнь ба горючиие экономилһонойнь түлөө, доро дурсагдагшадые 250-250 түхэригөөр, директорнүүдэй фондһоо шагнаха:

1. **А. Г. Куделиниие** (Саянтын МТС) —хахалалгын нормые апрелиин 13-һаа 18 хүртэр 132-һоо 170 проц. хүртэр дүүргэһэн ба 257 килограмм горючи экономилһон;

2. **К. В. Михалевые** ба **Н.К. Развожаевые** (Саянтын МТС)— „СТЗ-НАТИ" тракторзар смена бүриингөө нормые 120-һоо 153 проц. хүртэр дүүргэдэг;

3. **Раиса Телешовае** (Окино-Ключевскэ МТС)— „У-2" трактораар үдэрэйгөө нормые 160 проц. үлүүлэн дүүргэдэг;

4. **Ханда Батуевае** (Курбиин МТС) —культивацилгын нормые 160 проц. үлүүлэн дүүргэдэг;

5. **Бадма Раднаевые** (Үчөөтын МТС) —тарилгада үдэрэйгөө нормые 200 ба дээшэ процент үлүүлэн дүүргэдэг;

6. **Надежда Пахомовае** (Курбиин МТС)— „У-2" трактораар нормоёо 200 процентһээ дээшэ дүүргэдэг;

7. **Долма Цыдыповае** (Курбиин МТС) —культивацилгын нормые 170 проц. дүүргэдэг;

8. **А. Радионовые** (Гашайн МТС) —газар хахалалга дээрэ нормоёо 148 проц. дүүргэдэг;

9. **Василий Суменковые** (Гашайн МТС) —нормоёо 200 проц. дүүргэдэг;

§ 2.

Трактораар ба бригадаараа нормые үлүүлэн дүүргэһэнэйнь түлөө:

Үчөөтын МТС-эй тракторна отрядай бригадир нүх. Кулавнта, Гашайн МТС-эй тракторна отрядай бригадир нүх. Максимовта, Бага-Куналейн МТС-эй тракторист нүх. Собенниковта, Окино-Ключиин МТС-эй трактористка Д. Дымбрыловада, Доодо-Торийн МТС-эй тракторна отрядай бригадир нүх. Злыхатевта, Курбиин МТС-эй тракторна отрядай бригадир нүх. Цырендоржиевта, Тунхэнэй МТС-эй тракторна отрядай бригадир нүх. Подгорнодо— баясхалан соносхоноб.

§ 3.

Эрхим тракторнстнуудай ажалай опыдуудые бүхы тракторнстнуудай шадабари болгоолгые хангахыень МТС-үүдэй директорнүүдые, тэдэниие политическэ талаарань ороложодые, ахалагша механигуудые ба ахалагша агрономуудые захирнаб.

§ 4.

Түрүүшүүлэй опытые дэлгэрүүлжэ, МТС-үүд ба бригаданууд та заабари ба туһаламжа үзүүлгые хангахыень МТС-үүдтэ ба районуудта байһан, үйлэдбэриин-территориальна управлениин хүдэлмэрилэгшэдые захирнаб.

БМАССР-эй Газартаряалангай Нарком А. ПЕТРЯКОВ.

Эхэнэрнүүдэй ефремовскэ звено

Бичура, апрель 21. (Телефоноор абтаба). Бичурын аймагай, „Безбожник" колхоздо эхэнэрнүүдэй ефремовскэ звено (даагшань нүхэр Евгения Волкова) республика соо эгээ түрүүн эмхидхэгдэһэн юм. Энэ звено хадаа 10 гектарһаа нэжээд бүриин 60 центнер, 30 гектарһаа — 30-30 центнер ургаса хуряаха зорилго табина. Евгения Волковагай звено болбол тарилгые агротехникын бүхы заабаринуудай ёһоор ябуулна. Тариагынь площадь бүрин уһалагдаа, гектар бүхэндэ 125 тэргэ шабхэ адхагдаа. Яровизацилагдаһан ба хороор угаагдаһан үрэһэнь 7,5 сантиметр забһартай дискэтэ сеялкээр таригдана. Нэгэ гектар газарта 280 килограмм гэхэ гү, али 7 миллион үрэһэ хаяна.

Энэ звеногойхид болбол сталинскэ баян ургаса хуряахын түлөө ороолдостойгоор тэмэсэхэтээ хамта, планай ёһоор занятии хэжэ, агротехникые шудална.

БМАССР-эй Наркомземэй агроном К. БАРДАМОВ.

ТАСС-ын буруушаал

1. Румыниидахи французска посолой хабаадалгатайгаар, СССР ба Румыниин хоорондо хэлсэлгэнүүд ...жэ байна, советскэ ба румынэй сэрэгүүдые хилэнүүдһээ 10 километр гэдэргэнь абаашаха тухай хэлсээн туйлагдаһан байна гэһэн мэдээсэлые англиискэ „Ньюс кроникл" газета ба французска Гавас агентство тараана. ТАСС болбол, энэ мэдээсэл хадаа ...һээ һүүл хүртэрөө худал ...г байна гэжэ мэдүүлхээр ...гдаһан байна.

2. Москвада ерэхэ югославска ...тай политическэ хэлсэлгэнүүдые Советскэ правительство ...һэналтай байна, энэнь хадаа ...иин положениие, тэрэнэй ...ээр тушаа бухэжүүлхэ ...той байна гэһэн үгэнүүдые ...ын хэблэл тараана. ТАСС болбол энэ мэдээсэл хадаа бүрин худал ...г гэжэ мэдүүлхээр этигэмжэтэй байна. Үнэхөөрөө, ...нүүдэйгээ хоорондо худалдаанай харилсаа тогтоохо асуудалаар СССР-эй ажахын тусхайта органуудтай хэлсэлгэ хэхын тулада Югославиин ажахын делегаци Москва ерэхэ байна.

3. Советско-японско худалдаанай асуудалаар хөөрэлдэхөө японско посол г. Того гэгшэтэй гадаада худалдаанай Арадай Комиссар нүхэр Микоянай эндэ һаяхан уулзаһантай дашарамдуулан, японско хэблэл болбол, СССР хадаа, зүүн урда ба юрэнхы Европодо гарза сүлөө болгохын тулада, ямаршье сэнгээр һаань Японтой хэлсээ хэхые оролдоно гэһэн үгэнүүдые тараана. Эдэ үгэнүүд хадаа бодото хэрэг байдалда оройдоошье таарахагүй ба энсэдэтэй байна, юуб гэхэдэ, СССР бэшэ, харин Япони хадаа Дальна Востогдохи оршом байдалһаа дулдыдажа, СССР-тэй хэлсээ хэхые, түбхын түрүүндэ, хэнһээшье үлүүгээр хүсэнэ гэжэ японнуудай ойлгонгүй байха аргагүй гэжэ мэдүүлхээр ТАСС вайдагдаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Гашайн МТС-эй тракторнстнууд, тракторна отрядуудай бригадирнууд, прицепщигүүд, учетчигүүд, колхозуудай түрүүлэгшэнэр, агрономууд ба механигууд болбол тус МТС-эй дэргэдэ үнгэргэгдэһэн, үйлэдбэриин совещани дээрэ МТС-эй директор В. М. Зайцевай үгые соносожо байна.

(О. Цыбиковай фото)

Партийна ажабайдал

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой дэргэдэ пропагандистнуудай 10 хоногой семинар үнгэргэгдэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Семинарта хабаадагшад философиин урогто һуунад. (Михайловай фото).

ДҮРБЭН ЭХИН ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИНУУД ШЭНЭЭР ЭМХИДХЭГДЭБЭ

Тунхэнэй парторганизаци болбол партийна эхин организацинуудай отчетно-һунгалтын суглаануудай, аймагай ба XIV Областной партконференцинүүдэй тогтоолнуудые бэелүүлхын түлөө тэмэсэжэ байна.

Партийно-политическэ хүдэлмэри ябуулһанай результадта, хүдөө ажахын хэдэ хэдэн түрүүшүүл ба стахановцууд партиин зэргэдэ ороһон байна. Жэшээлхэдэ, энэ оной март һара соо ВКП(б)-эйн члендэ 13 хүн, ВКП(б)-эйн членэй кандидадта 10 хүнүүд абтаа. Тэдээнэй дунда: эрхим тракторист, 1940 оной хүдөөажахын выставкэдэ кандидат нүх. Тыкшеев, тракторист-стахановец ба 1939 оной хүдөөажахын выставкэдэ хабаадагша нүх. Зумараев гэгшэд.

Аймагай партконференциин һүүлээр 4 эхин парторганизацинууд шэнээр тогтоогдоо. Тэрэнэй 3-нь—учреждениинүүдэй дэргэдэ ба нэгэниинь— колхозой дэргэдэ байгуулагдаба. Апрель һара соо „Улаан-Тора“ колхозой дэргэдэ партбюро ба „Красный-Шанай“ колхозой дэргэдэ—кандидатска группа эмхидхэгдээ.

ВКП(б)-эйн айкомой инструкторнууд болбол эхин парторганизацинуудай суглаануудтань хабаадалсадаг ба хүдэлмэриингөө план табилгадань, парторганизацинуудай протоколнууд ба бусадые оформилгодонь эхин парторганизацинуудай секретарьнуудта тодорхой туһаламжа үгэдэг болоо.

Һүүлэй үедэ зарим эхин парторганизацинуудта кандидадуудай дунда ябуулагдадаг хүдэлмэри элитэ һайжараа. „Улаан-Тора“ колхозой дэргэдэхи эхин парторганизаци хадаа кандидатска стаж үнгэргэһэн 6 нүхэдэй дүрбыень —ВКП(б)-эйн члендэ абаба. Тэрэшэлэн, НКВД-эйн районно таһагай, Кыренэй МТС-эй дэргэдэхи ба бусад эхин парторганизацинуудта кандидадуудай дундахи хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана.

Габшье, аймагай парторганизациин хүдэлмэридэ дутуу дундануud олон бии. Март, апрель һаранuудай туршэ соо, партиин зэргэдэ гансахан эхэнэр абтаба. Энэ хадаа хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эхэнэрэй дунда хангалтагүйгөөр ябуулагдадагай гэршэ болоно. „Аршаанай“ дэргэдэхи (секретаринь нүх. Сыдыков), дунда һургуулиин (секретаринь нүх. Кургасов), Тунхэнэй МТС-эй (секретаринь нүх. Зомонов), Скот Импортын (секретаринь нүх. Баргуев) партийна эхин организацинууд болбол нэгэшье хүниие партида абаагүй.

ВКП(б)-эйн Тунхэнэй айком болбол хүдэлмэридэхи бүхы дутуу дундануудаа бүрин усадхаха эрид хэмжээ абаха уялгатай.

Л. Д. Марзаев—ВКП(б)-эйн Тунхэнэй айкомой инструктор.

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомдо

ВКП(б)-эйн Бурят-Монголой Обкомой бюро болбол Будаев Бальжин Гармаевичые ВКП(б)-эйн членһээ гаргаха тухайда Закаменай аймагай партийна суглаанай 1937 оной декабриин 29 үдэрэй тогтоолые болюулжа, нүхэр Будаевые ВКП(б)-эйн члендэнь бодхообо.

⁂

ВКП(б)-эйн Бурят-Монголой Обкомой бюро болбол Чимитова Үдбэл Чимитовнае ВКП(б)-эйн членһээ гаргаха тухайда ВКП(б)-эйн Хориин айкомой бюрогой 1937 оной октябриин 31 үдэрэй тогтоолые болюулжа, нүхэр Чимитовае ВКП(б)-эйн члендэнь бодхообо. Нүхэр Чимитовада партдокументнүүдэй үгэлгые оформилхыень ВКП(б)-эйн Улан-Удэ городой Центральна райкомдо даалгагдаба.

⁂

ВКП(б)-эйн Бурят-Монголой Обкомой бюро болбол нүхэр Бакушкин Николай Максимовичые ВКП(б)-эйн членһээ гаргаха тухайда ВКП(б)-эйн Улан-Удын горкомой 1940 оной мартын 28-най тогтоолые баталба.

⁂

ВКП(б)-эйн Бурят-Монголой Обкомой бюро болбол ВКП(б)-эйн член Деревцов Исидор Георгиевичын партийностиие тодорхойлхо тухайда ВКП(б)-эйн Яруунын айкомой бюрогой 1940 оной февралиин 23-най, №77 протоколой тогтоолые үзэжэ, ВКП(б)-эйн член И. Г. Деревцовай 1926 онһоо партиин член байһаниие баталба. Нүхэр Деревцовто партдокументнүүды үгэлгые оформилхыень ВКП(б)-эйн Яруунын айкомдо даалгагдаа.

⁂

ВКП(б)-эйн Бурят-Монголой Обкомой бюро болбол партиһаа гаргагдаһан Сурутин Иван Николаевичын апелляциие үзэжэ, тэрэниие ВКП(б)-эйн членһээ гаргаха тухайда ВКП(б)-эй Бурят-Монголой Обкомой 1939 оной октябриин 28-най тогтоолые дахин баталба.

⁂

ВКП(б)-эйн Бурят-Монголой Обкомой бюро болбол нүхэр Иванов Федор Николаевичые ВКП(б)-эйн членэй кандидадһаа гаргаха тухайда Зэдын аймагай партийна суглаанай тогтоолые болюулжа, нүхэр Ивановые ВКП(б)-эйн члендэ кандидадаарань бодхообо.

Нүхэр Ивановто партдокументнүүды үгэлгые оформилхыень ВКП(б)-эйн Зэдын айкомдо даалгаба.

Ажалшан массын интересүүдтэ

„Бурят-монгол“ бэшэгые ород графикын үндэһөөр шэнэ алфавидта оруулха тухай БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй указай гараһаар, энэ оной майн нэгэндэ жэл болохоо байна.

Бурят-Монголой ажалшад болбол тус указые тон халуунаар һайшаан угтаа. Шэнэ алфавит хадаа бурят-монголой хэлэ бэшэгэй ба культурын хүгжэлтэдэ гайхамшаг зам нээнэ.

Үнгэрһэн 11 һарын туршэ дотор Бурят-Монголдохи эхин, дунда ба дээдэ һургуулинуудта түрэлхи хэлые шэнэ алфавидаар зааһан байна, тэрэшэлэн үдэр бүриин «Бурят-Монголой Үнэн» газета шэнэ ород алфавидаар хэблэгдэнэ.

Гурэнэй Бурят-Монголой хэблэл хадаа энэ үе соо 15 номуудые—политическэ, уранһайханай литературануудые шэнэ алфавит дээрэ хэблэн гаргаа. Энэ һараһаа эхилэн, «ВКП(б)-эйн историин хураангы курс» шэнэ алфавидаар хэблэгдэжэ байна. Сталинай—„Ленинизмын асуудалнууд“, „Марксизм ба национально-колониальна асуудал“ оршуулагдаа. Мүнөө, Ленинэй зохёолой 2 томнуд оршуулагдажа байна.

Республика дотор 320 культармеецүүд, эхин һургуулинуудай 156 багшанар хадаа ажалшадые шэнэ бэшэгтэ һургана. Жэшээлхэдэ, Мухар-Шэбэрэй аймагай, Сагаан-Чулуутайн сомоной культармеецүүл 153 хүнүүдые һургаа. Энэ сельсоведэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой комсомолка нүх. Цыдыпова 15 хүнүүдые; багшанар нүхэд Гомбожапов ба Бадмаев гэгшэд 28 хүнүүдые; мүн тэрэшэлэн Закаменай аймагай, Сагаан-Морнной сомоной культармеецүүд нүхэд Д. Гармаев ба Н. Доржиева гэгшэд 129 хүнүүдые шэнэ бэшэгтэ һургаба.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол республиканска, районно ба сомоной организацинуудай ба учреждениинүүдэй аппарадуудта хэрэгхүтэлбэрилгые бурят-монгол ба ород хэлэн дээрэ ябуулхын тулада хэдэ хэдэн хэмжээябуулгые харзалба.

Баир Ангаров.

Культурна хүдэлмэридэ—онсо анхарал

Зэдэ. Үшөөтэйн сомоной, Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Б. Жигмытов) болбол колхозойгоо центрые культурна болбосон болгохын түлөө анхаралаа багаар табина. Мүнөө хүртэр түс колхоз, зохид һайн баниитай болоожо үшөө шадаадүй байха юм. Колхозойнь бэшэгмэдэхэгүй ба багамэдэхэ колхозниигуудай дунда ликбезэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Тэндэхи эхин һургуулиин һургагшанар колхозниигуудай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие дэлгэрүүлхэ ябадалда һаналаа юрдөөшье табидаггүй байна. Ханын газета гаргагданагүй.

Түс сомоной культурна комисси хадаа энэ тон шухала хүдэлмэридэ онсо анхарал табиха ёһотой.

Г. Жербаев.

„Намһаа саагуур, наранһаа наагуур...“

Хориин аймагай зарим колхозууд болбол гүрэндэ мяха тушаалгаар энэ жэлэй планиие мүнөө хүртэр дүүргээдүй байна. Жэшээлхэдэ, Дээдэ-Худанай сомоной, Кировай нэрэмжэтэ колхоз болбол 1940 оной туршэ дотор 62 центнер 87 килограмм мяха тушааха плантай байһан аад, мүнөө хүртэр нэгэшье килограмм тушаагаадүй байха юм. Тэрээнһээ гадна, 1939 онойгоо планиие хүсэдөөр дүүргээдүй. Түс колхозой түрүүлэгшэ нүхэр А. Нечаев болбол энэ уялгана дүүргэхын тула анхаралаа огто табингүй «намһаа саагуур, наранһаа наагуур» гэһэндэл һууна.

Тэрэшэлэн, Чесанын сомоной «Коминтерн» ба Дээдэ-Худанай сомоной, Тельманай нэрэмжэтэ колхозуудта бэһал иимэнүүд фактнууд үзэгдэнэ. „Коминтерн“ колхоз болбол 49 центнер 69 килограмм ба Тельманай нэрэмжэтэ колхоз—46 центнер 91 килограмм мяха дутуу тушааһан байна.

Хориин аймагай уполнаркомзаг болбол энээн тушаа эрид хэмжээнүүдые дары абахань шухала.

Зэргэлэйский.

Аймгүйсэдкомой анхаралда

Яруунын аймагай, зарим сомонуудай ба колхозуудай түрүүлэгшэнэр харгы зам заһабарилгын хүдэлмэриие хэрэгсээнэгүй. Гундын сомоной, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз эхин кварталайгаа планиие минии 33 процент дүүргээ. Тэрэшэлэн, Ульдургын сомоной, Молотовай нэрэмжэтэ колхоз 12 процент гүйсэдхэбэ.

Кондын сомоной, „Улаан Телемба“, „Коминтерн“ ба „Улаан Партизан“ колхозууд мүнөө хүртэр зам заһабарилгын бригадануудые эмхидхээгүй ба эмхидхэхые һанаашалзаашьегүй байна.

Аймгүйсэдкомой зүгһөө анхаралаа табихыень эригдэнэ.

Бизьяев.

РЕСПУБЛИКА ДОТОР ХАБАРАЙ ТАРИЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ

БМАССР-эй Наркомземэй мэдээ

1940 оной апрель 20

Аймагууд	плаш дүүргэ проц
Кяхтын	27,5
Закаменай	22,3
Тарбагатайн	17,1
Зэдын	13,6
Бичурын	12,0
Хориин	9,3
Заиграйн	6,0
Яруунын	5,8
Иволгын	5,1
Селенгын	3,1
Мухар-Шэбэрэй	2,1
Тунхэнэй	0,9
Кабанскын	0,03
Баргажанай	—
Баунтын	—
Хойто-Байгалай	—
Хамта	9,2

1939 оной апрелиин 20-д... рилгын план 5,6% дүүргэг... байгаа һаа, энэ жэлэй апре... 20-до 9,2% дүүргэгдээд гэх... ал республика дотор ... 31950 гектар таригдаад бай...

Орденто МТС дотороо түрүү

Никольск, апрель ... Мухар-Шэбэрэй аймагай, Во... ловай нэрэмжэтэ колхоз ба... тарилгые хурдан темпэтэйгэ... һайн шанартайгаар үнгэргэ... орденто Хонхолойн МТС-ээр ... гагдадаг колхозуудай ху... түрүү һуури эзэлнэ. Мүнөө ... гектар газарые борнойлоод, ... гектарые культиваацилаад, ... гектарые хахалаад байна. ... тарилгын хүдэлмэринүүд эмхи... гээр ябуулагдана.

ҮНДЭР БҮТЭӨСЭ ХАРУУЛНА

Сосново-Озерск, апрель ... (Телефоноор абтаба). Яр... ныи аймагай, Ульдургын сомо... Кировай нэрэмжэтэ колхозой тү... колхозниигууд болбол тарилгын ... рүүшын үдэрнүүдтэ ажалай ... дэр бүтээсэнүүдэй жэшээнүү... харуулна. Сеяльщик нүх. Гы... нов, үдэр бүхэндэ 4 гектар та... нормотой аад, 6-7 гектарые һ... шанартайгаар тарина. Долгор ... санова мүн 6-6,5 гектар ху... тарина. Тракторист-коммунист ... хэр Жамсуев, үдэрэйгөө нор... ходо 200 процент дүүргэ... байна.

Н. Жамсуе...

Эд товараар хангана

Тунхэнэй аймагай Гайпо... союз болбол хабарай тари... үедэ колхозниигуудые э... товар... хангахын тулада колхоз бү... ларегуудые эмхидхэһэн ... Тэдэнь мүнөө бригаданууд ... гүүр ябажа худалдаа хэхэ ба... Колхозниигуудые үргэн хэрэгл... эд товараар хангана. Жэ... хэдэ, 30 мянган түхэригэй ма... ка, 40 мянган түхэригэй ша... рос, сахар, крупа, оёмол хуб... ба бусад олон эдлэлнүүдые ху... даба.

Л. Байбородина.

Пайщигуудай эрилг... хангаха шухала

Зэдэ. Дэрэстэйн сельпо... правлени (түрүүлэгшэнь нү... М. Дашиев) колхозниигуудые ... пайщигуудые үргэн хэрэг... эд товараар хангахын тула ... хэмжээнүүдые абада... байна. Энэ сельподо, ... дүрбэ табан һарын хугасаа ... керосин, мыло гэхэ мэтын ... ла ассортиментын товарнууд ... хомор худалдагдана.

Сельпогой түрүүлэгшэ нү... Дашиев болбол хүдэлмэридөө... хубилалта хэхын оронда, ... архи уужархёод ябалаг ба...

Пайщ...

ЗАҺАБАРИ

Манай газетын апрелиин ... най номерто, түрүү бэшэг ... нэгэдэхи колонкын эхинһээ ... дохи мүртэ ...үные, хоёр... табанжэлэй эсэстэ...“ гэжэ уш... хые гүйнэмди. Редакци...

Выставка дээрэ хабартаа

Буладаар шудхан хэгдэһэн, хүдэлмэришэнэй скульптура хадаа хабарай урин дулаан наранай гэрэлдэ яларан харагдана. Үнгэрэгшэ үбэлэй үе соо, энэ булад баахан ааршье жэбэрээгүй. Выставкэдэ орохо үүдэнэй хажуудахи проспект дээрэ табигдаһан, Мухинагай скульптура—«Хүдэлмэришэн ба колхозница» хадаа, гэрэһон ба залуужаһан хабартайгаар, хабарай наранай туяада харагдана.

Хабарай түрүүшын үдэрэй эхилхэтэй хамта выставкын үргэн проспектнүүд амидыраа. Хүдэлмэришэд, барилгын материалнууд, экспонадууд хадаа хэдэн олон машинануудаар выставка дээрэ асарагдажа байна.

Выставкын территориие, тэрээнэй садууд ба аллейнүүдые гуримшуулгада, экспонатна тарилгануудые һуулгалгада хэдэн олон зуугаад хүнүүд хүдэлмэрилнэ. „Узбекистан“ павильоной хажуудa, олон тоото шелковица, абрикосууд, персигүүд, миндальнууд сэһэдынгээ набшаһа һалаануудые тэнинлгэжэ эхилээ. Тэдэнэр хадаа, урда зүгэй 5 мянгаад модонуудтал адали, тооли ургамалай набшаһануудаар, рогожонуудаар, модон футлярнуудаар хушалтатай үбэлжэһэн байна.

Урда зүгэй гайхамшаг жэмэсүүдһээ амтаараашье ба ароматаараашье дутахагүй, мичуринска яблонинууд ба грушанууд хушалтагүйгөөр үбэлжөө. Үбэлэй шэрүүн хүйтэн тэдэниие гэмтээгээгүй.

Экспонатна тарилганууд зарим газарнуудтаа ногоорожо захалба.

Ленинградска областной малажалай станциин научна хүдэлмэрилэгшэд хадаа тэжээлэй ногоонуудай участок дээрэ хүдэлмэрилнэд. Тэдэнэр болбол, хабар эртэһээ эхилээд, намар орой болотор малые шэмэтэ ногоон тэжээлээр таһалдалгүй хангаха севооборотые—гайхамшаг «ногоон конвейерые» бодотоорoнь харуулха байна.

Ленинградска областиин, Старорусска районой, «Алку» колхозой нуга-бэлшээриин севооборот, Вологодско районой, «Серп ба Молот» колхозой ферма шадарай севооборот ба бусад хадаа баахануд участогууд дээрэ харуулагдаха байна.

1939 ондо шэниисын ургасаар шэнэ рекорднуудые туйлаһан, ефремовиүүдэй тарилганууд, „Зерно“ павильоной урда площадка дээрэ таригдаха байна. Эрдэмтэ Цициивээр ургуулагдаһан шэниисэ-пырейнэ гибриднүүдэй площадь ургадхагдаха байна. Академик Т. Д. Лысенкын шэнэ экспонадууд таригдажа ба һуулгагдажа эхилээ. Выставкэдэ ерэгшэд болбол вегетативна гибридизациин мичуринска методтэй һайтар танилсаха байна. Энэ опытдоор, хэдэн олон тоото опытнигууд-мичуринцууд болбол картофель, помидор, наран сэсэг ба бусад культурануудай шэнэ сортнуудые бии болгоно.

Овощеводствын павильоной нээмэл грунтын участок дээрэ элдэб янзын овощьнуудай табан зуун сортнууд таригданхай.

Агроном Спиридонов болбол Америкаһаа асарагдаһан, бамиургамал таряа. Энэ ургамал болбол гектар бүриһөө 90 центнер хүртэр үрэ үгэхэ байна, энэнь эрхим овощно консервнүүдые бэлэдхэлгэдэ хэрэглэгдэхэ юм.

Түргэн эдеэшэдэг американска брокколиин рассада һуулгагдахаар бэлэдхэгдэбэ. Энэ хадаа капустада адали аад, гансал түргэн ургадагаараа ба „С“ витаминаар эхэ байһаараа илгардаг юм. Энэ культура болбол СССР-эй урда районуудта бүри эхэ ургаса үгэхэ ёһотой.

Овощеводствын площадь дээрэ спаржа ба олонжэлэй һонгино һайнаар үбэлжөө. Энд эрэгшэд болбол артишкын, ревениин, бельгийскэ щавелиин ба бусад культурануудай элдэб сортнуудые хараха байна. Эдэ культуранууд болбол овощеводствын ассортиментые баяжуулха, консервна промышленностиин хүгжэлтэдэ туһалха, манай оронoй хүнэоной эдеэ хоолые һайжаруулха ушартай.

Павильоной үүдэнүүд нээлтэтэй. Электромонтернууд, художнигууд, столярнууд, декараторнууд сүлөө забдагүй хүдэлмэрилжэ байна. Хүдэлмэри үшөөл эхэ. 1940 оной выставкэдэ ерэгшэд болбол стендүүд дээрэ олон тоото шэнэ ба һониин юумэнүүдые хараха.

„Украина“ павильоной зал соо баруун областьнуудай стенд хадаа бүгэдэнэй анхаралые хандуулха байна. Стендын центртэ экран байгуулагдаба. Энд балхан кинофильм харуулагдаха юм. Энэ фильм болбол урдын панска Польшын хөөһөрөн һандаржа байһан селонуудые, польско панuудай гоё һайхан байрануудые харуулха. Диктор хадаа урдын Польшодохи помещигуудай ба тариашадай газар эзэмдэлгэ тухай мэдээнүүдээр эдэниие нэмээхэ байна.

Гадна, Баруун Украиныи ажалшадые сүлөөлһэн Улаан Армиин хүсэтэ танкнууд, түргэн самоледнууд, илагдашагүй пехота харуулагдаха. Баруун Украиныи Арадай Суглаан дээрэ ба Баруун Украиные советскэ Украинатай нииилүүлхэ тухай историческа законие абаһан, СССР-эй Верховно Соведэй ээлжээтэбэшэ Сесси дээрэ абтаһан, документальна картинанууд эндэ харуулагдаха байна.

Уранһайханаар хэгдэһэн альбом болбол советскэ Украиныи баруун областьнуудай мүнөө үдэрэй байдалые—нэгэдэхи большевистскэ хабарые, урдын панска газар дээрэ советскэ тракторнуудай хүдэлмэриие, сүлөөтэ газар дээрэхи баясхаланта ажалые харуулха байна.

Белоруссиин павильон соохи баруун областьнуудай стенд бэһал гоёор хэгдэнхэй.

Механизациин павильоной алалзама хушалта доро ба бетондоһон площадка дээрэ хүдөөажахын зуун табин шэнэ машинанууд табигдаха байна. Инженернүүд ба методистнууд болбол энэ павильон соо наукын залые түхеёржэ байна.

«Деревнядахи шэнэ зүйлнүүд» гэһэн раздел соо малнуудай байха байранууд заһагдажа ба ургэлхэгдэжэ байна. Эндэ 9 МТФ, 5 ОТФ, 8 СТФ ба 1 КТФ багтаха байна. Энэ раздел соо газогенераторна двигатель табигдахань.

Выставкын бүхы булан тохойнуудта, тэрээнэй эхэ территоринууд дээрэ халуун хүдэлмэри ябуулагдана. Хабарай ута үдэршье-хүрэгүй. Һүни орой болотор мастерскойнууд ба павильонууд соо галтай байдаг.

Выставкын гайхамшаг городок хадаа нээгдэхэ үдэр болтороо, үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ бүри тодо һайханаар сэсэглэн бадарха байна.

А. Савченко-Бельский.

Харюуцалгата редакторые Орлоншо Ц. Очиро...

Адрес редакции г. Улан-Удэ, Календарашвили, 19. Телефоны: секретариат—8-44; отдел партийной жизни и агитации и пропаганды 7-55 — 2 зв.; Сельхоз отд. — 7-55; отделы кадров и писем — 507.

Типография НКМП. Уполномоченный Бурглавлита М 394